

1.7.2024

PRIOPĆENJE ZASTUPNICIMA

Predmet: Načela koja se primjenjuju u predmetima povezanim s imunitetom

Odbor za pravna pitanja,

- uzimajući u obzir članke 7., 8. i 9. Protokola (br. 7) o povlasticama i imunitetima Europske unije,
- uzimajući u obzir članke 5., 6., 7., 8. i 9. Poslovnika,
- uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije,

utvrdio je sljedeća načela na temelju članka 9. stavka 13. Poslovnika:

Dio I. – opća načela

1. Imunitet parlamentarnih zastupnika jamstvo je neovisnosti cijelog Parlamenta i njegovih zastupnika, a ne osobna povlastica zastupnika.
2. Odbor nije sud.
3. Svrha je imuniteta parlamentarnih zastupnika zaštititi Parlament i zastupnike u Parlamentu od sudskih postupaka povezanih s aktivnostima koje su obavljali tijekom izvršavanja parlamentarnih dužnosti i koje se ne mogu odvojiti od tih dužnosti.
4. Tijela država članica odlučuju o krivnji ili nevinosti zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja te o primjerenosti sudskog postupka. Odbor takva pitanja ne razmatra. Odbor samo odlučuje o tome postoji li prepreka sudskom postupku koja proizlazi iz potrebe za očuvanjem neovisnosti Parlamenta.

¹ s izmjenama od 30. svibnja 2023. i 19. rujna 2023.

5. U kontekstu predmeta povezanih s imunitetom odbor ne uspoređuje prednosti nacionalnih pravnih i pravosudnih sustava. Navodni nedostaci nacionalnih pravosudnih sustava ne mogu opravdati odluku o tomu hoće li se nekom zastupniku imunitet oduzeti ili ne.

Dio II. – postupak

Status izvjestitelja

6. Odbor imenuje izvjestitelja za svaki predmet povezan s imunitetom.
7. U tu svrhu svaki klub zastupnika određuje po jednog zastupnika za stalnog izvjestitelja za predmete povezane s imunitetom, koji bi trebao biti koordinator, kako bi se osiguralo da se predmetima povezanim s imunitetom bave iskusni zastupnici. Klubovi zastupnika osiguravaju da za stalne izvjestitelje imenuju osobe od najvećeg osobnog integriteta.
8. Za svaki predmet povezan s imunitetom status izvjestitelja se izmjenjuje na jednakj osnovi među klubovima zastupnika. Međutim, izvjestitelj ne može biti član istog kluba zastupnika, ni izabrani zastupnik iz iste države članice kao zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja.

Upravljanje predmetima povezanim s imunitetom

9. Odbor i izvjestitelj nastoje što prije zaključiti svaki predmet povezan s imunitetom imajući pritom u vidu relativnu složenost svakog predmeta.
10. Razmatranje predmeta povezanih s imunitetom uključuje početno izlaganje izvjestitelja, neobavezno saslušanje, razmjenu gledišta i glasovanje na temelju nacrtu izvješća koji predstavlja izvjestitelj.

Vrijeme za izlaganje

11. S obzirom na to da odbor ima na raspolaganju ograničeno vrijeme za razmatranje predmeta povezanih s imunitetom, u tim predmetima predsjednik strogo nadzire vrijeme izlaganja.
12. Izvjestitelj razmatranje svakog predmeta povezanog s imunitetom može otvoriti i zatvoriti kratkim govorom u trajanju od otprilike pet minuta.
13. Tijekom razmjene gledišta i drugi zastupnici mogu nakratko uzeti riječ, u trajanju od otprilike dvije minute. U slučaju saslušanja također mogu nakratko preuzeti riječ kako bi postavili pitanja.

Saslušanja

14. Saslušanja su neobavezna, tj. zastupnik se može odreći svoga prava na saslušanje u svakom slučaju. Nadalje, izvjestitelj savjetuje zastupniku o čijem se imunitetu raspravlja da saslušanje nije korisno u jednostavnim ili nespornim predmetima.
15. Zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja ima pravo biti saslušan na svom jeziku, pod uvjetom da se radi o službenom jeziku Europske unije.

16. Ako će se održati saslušanje, odbor poziva zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja na saslušanje na prvu moguću sjednicu odbora. Pri tome će se uzeti u obzir samo obveze ili preferencije zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja i izvjestitelja, a ne ostalih zastupnika. Ako se zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja ne može saslušati u razumnom roku, na primjer zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga, postupak se treba nastaviti bez takvog saslušanja.
17. Ako zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja ne može fizički prisustvovati saslušanju jer je lišen slobode zbog pritvaranja ili izdržavanja zatvorske kazne, tijekom dijela mandata ili cijelog trajanja mandata, i ako želi iskoristiti svoje pravo na saslušanje, saslušanje se održava na daljinu putem sigurne platforme koju osigurava Europski parlament. Kako bi se očuvala povjerljivost postupka i povjerljiva priroda saslušanja, poduzimaju se odgovarajuće mjere; u tom se pogledu primjenjuju *mutatis mutandis* sve odredbe koje se odnose na saslušanje uz fizičku prisutnost osobe koja se saslušava. U slučaju potrebe će se s relevantnim tijelima država članica dogovoriti ad hoc aranžmani za takvo saslušanje.
18. Na pozive na saslušanja primjenjuje se članak 9. stavak 6. podstavak 3. do 5.
19. U pojedinom se predmetu može održati samo jedno saslušanje. Ipak, u vrlo složenim predmetima izvjestitelj može odboru predložiti održavanje drugog saslušanja. Odbor glasuje o tom prijedlogu.
20. Zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja ili zastupnik koji ga zastupa može govoriti samo tijekom neobaveznog saslušanja. Zastupnik može dati uvodnu izjavu, koja ne bi trebala trajati duže od otprilike 15 minuta, nakon čega bi trebao kratko odgovoriti na pitanja ostalih zastupnika.
21. Zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja može zastupati samo drugi aktualni zastupnik u Europskom parlamentu, koji, međutim, ne smije biti član ili zamjenski član Odbora za pravna pitanja. U tom se slučaju saslušanje održava samo uz fizičku prisutnost.
22. Zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja na saslušanje može doći u pratnji odvjetnika ili pravnog savjetnika. Odvjetnik ili pravni savjetnik nema pravo uzeti riječ, ali tijekom saslušanja može savjetovati zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja. Europski parlament ne snosi putne troškove odvjetnika ili pravnog savjetnika.

Dokazne isprave

23. Pod nadzorom izvjestitelja tajništvo se brine za prijevod isprava relevantnih za donošenje odluke odbora na sve radne jezike odbora. U većini predmeta prevodi se samo službeni zahtjev za ukidanje ili zaštitu imuniteta te optužnica ili tužba koji su mu priloženi.
24. Uz isprave koje su nacionalna tijela vlasti već dostavila, zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja može podnijeti dodatne isprave povezane sa svojim predmetom.
25. Ne prevode se isprave koji se ne smatraju relevantnima za donošenje odluke odbora.
26. Izvjestitelj ima zadnju riječ o tome hoće li se određena isprava prevoditi ili ne.

Izvjestitelj bi pri donošenju te odluke trebao imati na umu troškove prevođenja isprave na sve radne jezike odbora.

Dio III. – povjerljivost

27. Kad je riječ o predmetima povezanim s imunitetom, odbor automatski primjenjuje postupak povjerljivosti utvrđen u članku 227. Poslovnika.

Pristup prostoriji

28. Razmatranje predmeta povezanih s imunitetom uvijek je zatvoreno za javnost. Tajništvo, uz pomoć podvornika, osigurava da su u prostoriji prisutne samo sljedeće osobe:
- a) članovi i zamjenski članovi Odbora za pravna pitanja;
 - b) ako se održava saslušanje, zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja ili, ako nije u mogućnosti prisustvovati saslušanju, zastupnik koji ga zastupa te, po potrebi, odvjetnik ili pravni savjetnik zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja, kao i bilo koji drugi zastupnik u Europskom parlamentu, u svakom slučaju samo za vrijeme trajanja saslušanja;
 - b (novo) ako se glasuje, zamjenici iz članka 216. stavka 7. koje propisno u pisanom obliku imenuje punopravni član odbora i o kojima je prije početka sjednice odbora pisanim putem obaviješten predsjednik, samo za vrijeme glasovanja; predsjednik iznimno može dopustiti da zamjenik iz članka 216. stavka 7. bude prisutan tijekom razmatranja nacrtu izvješća predviđenog u prijedlogu dnevnog reda, neposredno prije glasovanja; u tom slučaju zamjenik iz članka 216. stavka 7. ne sudjeluje u raspravi i ne šalju mu se isprave koje se odnose na predmet;
 - c) osoblje tajništva Odbora za pravna pitanja i ostalo osoblje Glavnog tajništva Europskog parlamenta čija je prisutnost strogo opravdana radnim zadacima radi ispravnog vođenja sjednice;
 - d) osoblje klubova zastupnika i tajništva nezavisnih zastupnika koji obično prate rad Odbora za pravna pitanja, čija je prisutnost strogo opravdana radnim zadacima i čija su imena pisanim putem priopćena tajništvu Odbora za pravna pitanja;
 - e) jedan akreditirani parlamentarni asistent predsjednika i stalni izvjestitelji za imunitet čija je prisutnost strogo opravdana radnim zadacima i čija su imena u pisanom obliku priopćena tajništvu Odbora za pravna pitanja.
- Za potrebe podtočke c) - e) točke 28. stažisti se ne smatraju članovima osoblja ni akreditiranim parlamentarnim asistentima te im pristup nije dopušten.
29. Ostalim se osobama ne dopušta pristup. To se posebno odnosi na asistente zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja. Predsjednik pod iznimnim uvjetima može odobriti pojedine iznimke od tog pravila.
30. Tijekom rasprave o predmetima povezanim s imunitetom zabranjeno je snimanje zvučnih zapisa i videozapisa. Zapisnik ne sadrži detalje o raspravi, nego se u njemu

bilježe samo donesene odluke.

Pristup ispravama

31. Tajništvo uoči svake sjednice na kojem se raspravlja o konkretnom predmetu povezanom s imunitetom članovima u obliku obavijesti dijeli isprave koje su prevedene za potrebe razmatranja u odboru. Obavijest članovima šalje se samo predsjedniku (u slučaju zamjene predsjedatelja, obavijest članovima poslat će se i potpredsjedniku koji predsjeda sjednicom), stalnim izvjestiteljima za predmete povezane s imunitetom, jednom članu osoblja klubova zastupnika za svaki klub i jednom članu tajništva nezavisnih zastupnika koji prati predmete povezane s imunitetom, dvama članovima Pravne službe koji se bave predmetima povezanim s imunitetom i članovima tajništva Odbora za pravna pitanja koji se bave predmetima povezanim s imunitetom. Isto se primjenjuje na sve daljnje obavijesti članovima u vezi s određenim predmetom povezanim s imunitetom. Obavijest članovima ne dostavlja se nikom drugom. Distribucija se odvija putem e-pošte zaštićene lozinkom.
- 31.a (novo) Klubovi zastupnika i tajništvo nezavisnih zastupnika dostavljaju tajništvu odbora ime političkog savjetnika/člana tajništva nezavisnih zastupnika odgovornog za predmete povezane s imunitetom, a posebno za svaki pojedinačni predmet povezan s imunitetom. Pravna služba dostavlja tajništvu odbora imena svojih dvaju članova koji se bave predmetima povezanim s imunitetom i kojima se šalje obavijest članovima.
- 31.b (novo) **Informativna obavijest zastupnicima** dostavlja se svim članovima ili zamjenicima članova Odbora za pravna pitanja, osoblju klubova zastupnika i tajništvu nezavisnih zastupnika koji obično prate rad Odbora za pravna pitanja i svim drugim bitnim zaposlenicima Glavnog tajništva Europskog parlamenta; U informativnoj obavijesti navodi se sljedeće:
- a) u slučaju zahtjeva za ukidanje imuniteta: nadležno tijelo države članice ili Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) koji traži ukidanje imuniteta (članak 9. stavak 1. Poslovnika), nadležno tijelo za prosljeđivanje zahtjeva EP-u ili EPPO (članak 9. stavak 12.), kao i optužbe koje se stavljaju na teret zastupniku o čijem se imunitetu raspravlja;
- b) u slučaju zahtjeva za zaštitu imuniteta: ime predmetnog zastupnika ili bivšeg zastupnika i podnositelja zahtjeva (članak 9. stavci 1. i 2.) te sažetak sadržaja zahtjeva.
32. Članovi ili zamjenski članovi Odbora za pravna pitanja te zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja imaju pravo, isključivo uz prethodni dogovor, u prostorijama tajništva u Bruxellesu osobno izvršiti uvid u cijeli spis. Spis se ne može posuditi ni umnožavati ni u kojem obliku. Nitko drugi nema pravo na pristup spisu, osim zastupnika koji zastupa zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja, odvjetnika ili pravnog savjetnika zastupnika o čijem se imunitetu raspravlja. Ako je riječ o odvjetniku ili pravnom savjetniku, odluku o uvidu u spis donosi predsjednik.

U svrhu uvida u spis, u prostorijama tajništva u Bruxellesu priprema se čitaonica koja je dostupna samo uz prethodni dogovor od 9:00 do 18:00 od ponedjeljka do četvrtka i petkom od 9:00 do 14:00, od petog radnog dana prije datuma sjednice odbora na čijem se dnevnom redu nalazi određeni predmet povezan s imunitetom, do dana nakon što

odbor usvoji nacrt izvješća o tom predmetu povezanom s imunitetom.

Poštovanje povjerljivosti postupka

33. Postupci vezani za imunitet povjerljive su prirode. Konkretno, treba poduzeti sve moguće napore kako bi se održala krajnja diskrecija kad je riječ o saslušanjima u vezi s imunitetom. Primjenjuju se relevantne odredbe iz članka 227. Poslovnika i relevantne stegovne odredbe iz Pravilnika o osoblju.

Dio IV. – odluke o predmetima povezanim s imunitetom

Nacrt izvješća i glasovanje

34. Izvjestitelj priprema nacrt izvješća koji će odbor razmotriti čim to bude moguće s obzirom na tijek postupka. U tom kontekstu izvjestitelj bi trebao imati na umu vrijeme koje je potrebno za prevođenje i razmatranje prije glasovanja.
35. Odbor zatim pristupa glasovanju čim to bude moguće, to jest što prije nakon razmjene gledišta i/ili saslušanja, uzimajući u obzir okolnosti slučaja.
36. S obzirom na specifičnu prirodu postupaka vezanih za imunitet, praksa je odbora da se ne podnose amandmani na nacrt izvješća. Moguće je samo glasovati za ili protiv prijedloga sadržanog u nacrtu izvješća.
37. U glasovanju sudjeluju samo članovi ili zamjenski članovi Odbora za pravna pitanja. Zamjenike iz članka 216. stavka 7. imenuje punopravni član odbora u pisanom obliku te se o tome obavještava predsjednika prije početka sjednice.
38. Ako većina članova glasuje protiv prijedloga sadržanog u nacrtu izvješća, smatra se da je donesena suprotna odluka. Završno izvješće u tom će se smislu preformulirati pod nadzorom predsjednika.
39. Usvojena izvješća uvijek se uvrštavaju na dnevni red sljedeće plenarne sjednice.

Ukidanje imuniteta

40. Zahtjevi za ukidanje imuniteta temelje se na članku 9. Protokola. Ako se postupak odvija u državi članici u kojoj je zastupnik izabran, primjenjuje se pravo te države članice na isti način kao da je zastupnik o čijem se imunitetu raspravlja član nacionalnog parlamenta. U slučaju da se postupak vodi u drugoj državi članici, zastupnici uživaju imunitet od svih mjera zadržavanja i od sudskih postupaka. Ako se postupak odvija u državi članici u kojoj je zastupnik izabran, potreba za podnošenje zahtjeva za ukidanje imuniteta ovisi o nacionalnom pravu.
41. Odbor ne ukida imunitet zastupniku ako se ispitivanje, zadržavanje ili sudski postupak tiče izraženih mišljenja ili glasovanja pri obnašanju njegovih dužnosti, kao što je utvrđeno člankom 8. Protokola, jer bi zahtjev za ukidanje imuniteta o tom slučaju bio nedopušten.
42. Mišljenje se smatra izraženim pri obnašanju dužnosti zastupnika ako je izraženo u prostorima Europskog parlamenta. U skladu sa sudskom praksom Suda Europske

unije mišljenje se također može smatrati izraženim pri obnašanju dužnosti zastupnika ako se radi o subjektivnoj ocjeni izraženoj izvan Parlamenta koja je na izravan i očit način povezana s dužnostima zastupnika u Europskom parlamentu. Da bi se utvrdilo postojanje takve izravne i očite povezanosti, treba uzeti u obzir prirodu i sadržaj dotične subjektivne ocjene.

43. Ako se dotični postupak ne tiče mišljenja izraženih pri obnašanju dužnosti zastupnika ili glasovanja u okviru tih dužnosti, imunitet treba ukinuti osim ako postoji naznaka da bi namjera sudskog postupka mogla biti nanošenje štete političkoj aktivnosti zastupnika, a time i neovisnosti Parlamenta (*fumus persecutionis*).
44. Ako je zahtjev za ukidanje imuniteta zaprimljen, ali se pokaže da zastupnik kojeg se taj zahtjev tiče u konkretnom slučaju ne uživa imunitet, zahtjev treba smatrati nedopuštenim. Odbor ne izdaje izvješće, nego upućuje pismo predsjedniku s preporukom da zahtjev ocijeni nedopuštenim. Odbor glasuje o tom pismu. Ako se predsjednik slaže s ocjenom odbora, objavljuje to na plenarnoj sjednici i predmet se zaključuje, a odbor ne poduzima daljnje korake.

Zaštita povlastica i imuniteta

45. Zahtjevi za zaštitu imuniteta zastupnika ili bivšeg zastupnika moraju se odnositi na kršenje imuniteta ili povlastica dodijeljenih člancima 7., 8. i 9. Protokola. Takvi zahtjevi moraju se stoga odnositi na:
 - a) administrativno ili drugo ograničenje slobodnog kretanja zastupnika koji putuje do mjesta ili iz mjesta zasjedanja Europskog parlamenta
 - b) propust odobravanja prikladnih uvjeta u vezi s carinskom i deviznom kontrolom
 - c) ispitivanje, zadržavanje ili sudski postupak u pogledu izraženih mišljenja ili glasanja pri obnašanju dužnosti zastupnika ili
 - d) propust tijela vlasti države članice da zatraži ukidanje imuniteta u skladu s člankom 9. Protokola ako je za to postojala obveza.
46. Osim u iznimnim slučajevima, zahtjev za zaštitu povlastica i imuniteta ne može biti odobren ako se ne tiče izraženih mišljenja ili glasanja pri obnašanju dužnosti zastupnika ili ako tijela nacionalne vlasti nisu propustila zatražiti ukidanje imuniteta iako je za to postojala obveza.
47. Mišljenje se smatra izraženim pri obnašanju dužnosti zastupnika ako je izraženo u prostorima Europskog parlamenta. U skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije mišljenje se također može smatrati izraženim pri obnašanju dužnosti zastupnika ako se radi o subjektivnoj ocjeni izraženoj izvan Parlamenta koja je na izravan i očit način povezana s dužnostima zastupnika u Europskom parlamentu. Da bi se utvrdilo postojanje takve izravne i očite povezanosti, treba uzeti u obzir prirodu i sadržaj dotične subjektivne ocjene.
48. U skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije odluka o zaštiti imuniteta zastupnika nema obvezujući pravni učinak na nacionalna tijela kaznenog progona ili pravosudna tijela. Međutim, ta su tijela obvezna zastati s postupkom i primiti na znanje takvu odluku.
49. Zahtjev za zaštitu povlastica i imuniteta nije dopušten ako je u vezi s istim činjenicama već podnesen zahtjev za ukidanje imuniteta ili je o njemu donesena

odluka. Zahtjev za zaštitu koji se razmatra zaključuje se ako se u pogledu istih činjenica zaprimi zahtjev za ukidanje imuniteta.

50. Osim toga, zahtjev za zaštitu povlastica i imuniteta nije dopušten ako je već podnesen zahtjev za zaštitu imuniteta ili je o njemu donesena odluka. Jedina iznimka tiče se zahtjeva za ponovno razmatranje takve odluke u kojem se podnose novi, konkretni dokazi o kršenju povlastica ili imuniteta privilegija dodijeljenih Protokolom.²
51. Ako odbor smatra da je zahtjev nedopušten na temelju navedenih točaka, ne izdaje izvješće, nego upućuje pismo predsjedniku s preporukom da zahtjev ocijeni nedopuštenim. Odbor glasuje o tom pismu. Ako se predsjednik slaže s ocjenom odbora, objavljuje to na plenarnoj sjednici i predmet se zaključuje, a odbor ne poduzima daljnje korake.
52. Međutim, ako odbor smatra da je zahtjev za ponovno razmatranje dopušten i da sadrži nove konkretne dokaze, obavještava predsjednika te zahtjev razmatra slijedeći isti postupak kao da se radi o novom predmetu.

Dio V. – zaključci

53. Ovo priopćenje zastupnicima zamjenjuje sva prethodna priopćenja i sve ostale dokumente Odbora za pravna pitanja koji se odnose na njegovu praksu i način rada u području imuniteta.

Usvojeno 6. studenoga 2019.

² SL C 310/261